7/6887

T.C.
SAĞLIK BAKANLIĞI
Tedavi Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Sayı: B100THG0100009-
Konu: Yazılı soru önergesi

06.05.02* 9473

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 12.04. 2002 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/6887-14648/34400 sayılı yazınız

İlgi yazınız ekinde gönderilen Trabzon Milletvekili Sayın Şeref Malkoç tarafından verilen, "Organ nakline ilişkin" soru önergesine ait cevap yazımız ekte yer almaktadır.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Doç.Dr. Osman DURMUŞ
BAKAN

EK: Önerge cevabı (5 sayfa)

7-6887

Trabzon Milletvekili Sayın Şeref Malkoç tarafından "Organ Nakli" ile alakalı olarak verilen yazılı soru önergesinin cevabıdır.

SORU 1: Türkiye'de organ nakli konusunda çalışmalar hangi aşamadadır? Hastanelerde organ nakli için bekleyen hasta sayısı ne kadardır? 2001 yılında yurt dışına organ nakli için giden hasta sayısı ne kadardır?

CEVAP 1: Ülkemizde organ nakli hizmetleri 2238 sayılı Organ ve Doku Alınması, Saklanması ve Nakli Hakkındaki Kanun'a göre yürütülmektedir. Bakanlığımız tarafından, tedavisi doku ve organ nakli ile mümkün olan hastaların hayatiyetini sürdürmek için nakilleri gerçekleştirecek organ ve doku nakli merkezlerinin, organ ve doku kaynağı merkezlerinin ve doku tipleme ünitelerinin açılması, çalışması ve denetimi ile bunların bağlı olduğu kamu kurum ve kuruluşları ile özel kuruluşların uymak zorunda oldukları usul ve esasları düzenlemek, organ ve doku nakli hizmetlerinin yürütülmesinde uyulması gereken esasları belirlemek amacıyla hazırlanan Organ ve Doku Nakilleri Yönetmeliği 01.06.2000 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Bakanlığımızca bu hizmetin etkili ve yeterli düzeyde verilebilmesi için Tedavi Hizmetleri Genel Müdürlüğü bünyesinde, "Organ ve Doku Nakli Hizmetleri Daire Başkanlığı" kurulmuştur. Organ nakli çalışmalarının verimliliğini arttırmak, adaletli organ ve doku dağıtımını sağlamak amacıyla, tüm üniversitelerin, kamu ve özel sağlık kuruluşlarının katılımıyla Sağlık Bakanlığının koordinasyonunda ve denetiminde Ulusal Organ ve Doku Nakli Koordinasyon Sistemi kurulmuştur. Bu sisteme göre, Bakanlığa bağlı olmak üzere; Ankara'da Ulusal Organ ve Doku Nakli Koordinasyon Merkezi ile, Ankara, İstanbul, İzmir, Antalya, Adana ve Kayseri İllerinde Bölge Koordinasyon Merkezleri kurulmuştur.

Ülkemizde doku ve organ naklini gerçekleştirebilecek çok sayıda hastane olmasına karşın bu hizmetlerin yeterince hızlı gelişememesindeki en önemli neden, donör (verici) sayısının azlığıdır..

Bakanlığımız organ nakli hizmetlerini geliştirmek ve organ bağışlarını arttırmak için çalışmalar yapmaktadır. Bu amaçla;

- Tüm İl Sağlık Müdürlüklerinde ve hastanelerde organ bağış büroları kurulmuştur.
- Diyanet İşleri Başkanlığı ile koordineli olarak ülke genelinde Organ Bağış Kampanyası başlatılmıştır. 81 ilimizdeki tüm camilerde organ bağışını özendirici Cuma hutbeleri okutulmaktadır.
- Milli Eğitim Bakanlığı ile birlikte 2001-2002 Öğretim Yılında ilk ve orta öğretim okullarında organ bağışı konulu Resim, Afiş ve Slogan Yarışması düzenlenmiştir. Organ bağış bilincinin oluşmasında öncelikle geleceğimiz olan çocuklarımız ve gençlerimiz hedeflenmiştir. Bu yarışma ile öğrencilerin anne ve babalarına, "Siz organlarınızı bağışladınız mı?" diye sormaları ve böylece konunun evlerimize girmesi amaçlanmıştır.

7-6887

- Tanıtım amaçlı televizyon programı planlanmaktadır.
- Bakanlığımıza bağlı organ kaynağı merkezlerinin (beyin ölümünden sonra organ alımının yapıldığı merkezler) nicelik ve nitelik yönünden güçlendirilmesi planlanmaktadır.
- Reanimasyon Ünitelerinin ve Acil Servislerin iyileştirilmesi amacıyla çalışmalar yapılmaktadır.

Türkiye genelinde 1997'den itibaren yapılan nakillerin dağılımı aşağıda yer almaktadır.

Canlıdan ve Kadavradan Yapılan Nakiller:

Nakledilen Organ	1997	1998	1999	2000	2001
Böbrek*	340	384	368	368	491
Karaciğer*	32	63	47	59	108
Kalp	7	24	13	11	27
Kalp kapağı	32	25	6	7	25
Pankreas	0	1	0	0	0
Kornea	822	1057	892	913	1267
Kemik iliği	65	118	222	293	374

*Böbrek ve karaciğer sayıları canlıdan ve kadavradan olan nakillerin toplamıdır.

Yalnız kadavradan olan nakillere ait sayılar aşağıda belirtilmiştir.

Kadavradan Yapılan Nakiller:

Nakledilen Organ	1997	1998	1999	2000	2001
Böbrek	71	129	95	92	162
Karaciğer	28	56	37	38	65
Kalp	7	24	13	11	27
Kalp kapağı	32	25	6	7	25
Pankreas	0	1	0	0	0
Kornea	822	1057	892	913	1267
Kemik iliği	65	118	222	293	374

2001 yılında kadavradan nakillerde 2000 yılına göre;
- Karaciğer nakillerinde % 71.1,
- Böbrek nakillerinde %76.1,
- Kalp nakillerinde %145.5 artış sağlanmıştır.

7-6887

2001 yılı verilerine göre doku ve organ nakli bekleyen hasta sayıları aşağıdaki gibidir:

Nakil	Sayı
Böbrek	4526
Karaciğer	414
Kalp	199
Kalp kapağı	15
Kalp-akciğer	43
Kornea	4510
Kemik iliği	207

2001 yılında organ ve doku nakli olmak üzere yurt dışına giden devlet memuru-emekli eş ve çocuklarına ait sayılar aşağıdaki tabloda görülmektedir. SSK ve Bağkur'a bağlı hastaların kayıtları kurumlarında bulunmaktadır.

Nakil Türü	Sayı
Böbrek nakli	5
Karaciğer nakli	5
Akciğer nakli	4
Kemik iliği nakli	7
Kontrol	6
Toplam	27

SORU 2: Trabzon'da organ nakli için bekleyen hasta sayısı ne kadardır? Trabzon'daki hastaneler organ nakli için gerek techizat, gerekse teknik donanım ve personel açısından yeterli midir? Organ nakli imkanı yetersiz ise Trabzon'la ilgili bir çalışma düşünüyor musunuz?

CEVAP 2: Trabzon'da Karadeniz Teknik Üniversitesi (KTÜ) Tıp Fakültesi Hastanesinde şu anda kemik iliği nakli yapılabilmektedir. Organ nakli bekleyen hastalar değişik illerdeki Organ Nakli Merkezlerine başvurabilmektedirler. Bu nedenle Trabzon' da organ nakli bekleyen hasta sayısı olarak sadece KTÜ Tıp Fakültesi'nde kemik iliği nakli bekleyen 6 kişi kayıtlarımızda mevcuttur.

Bakanlığımız, Karadeniz Teknik Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesinde öncelikle böbrek nakli olmak üzere diğer organ nakillerinin de yapılması çalışmalarını desteklemektedir.

2002 yılı Nisan ayı itibariyle Türkiye'deki Doku ve Organ Nakli Merkezleri aşağıda yer almaktadır:

7-6887

DOKU ve ORGAN NAKLİ MERKEZLERİ

1	Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi, Antalya	Kalp, karaciğer,böbrek, kornea, kemik iliği
2	Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi, Adana	Kalp, karaciğer,böbrek, kornea, kemik iliği
3	Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi, Ankara	Kalp, karaciğer,böbrek, kornea, kemik iliği
4	Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi, Ankara	Kalp, karaciğer,böbrek, kornea, kemik iliği
5	Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi, Ankara	Kalp, karaciğer,böbrek, kornea, kemik iliği
6	Başkent Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi, Ankara	Kalp, karaciğer,böbrek, kornea, kemik İliği (pediatrik)
7	İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Hastanesi, İstanbul	Kalp, karaciğer,böbrek, kornea, kemik iliği
8	İstanbul Üniversitesi İstanbul (Çapa) Tıp Fakültesi Hastanesi, İstanbul	Kalp, karaciğer,böbrek, kornea, kemik iliği
9	İstanbul Üniversitesi İstanbul (Çapa) Tıp Fakültesi Çocuk Kemik İliği Transplantasyon Merkezi, İstanbul	Kemik iliği (pediatrik)
10	Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi, İstanbul	Kalp, böbrek, kornea, kemik iliği
11	Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi, İzmir	Kalp, karaciğer,böbrek, kornea, kemik iliği
12	Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi, İzmir	Kalp, karaciğer,böbrek, kornea, kemik iliği
13	Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi, Bursa	Kalp, karaciğer,böbrek, kornea
14	Erciyes Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi, Kayseri	Böbrek, kornea, kemik iliği
15	On Dokuz Mayıs Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi, Samsun	Böbrek, kornea
16	Osmangazi Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi, Eskişehir	Kalp, karaciğer,böbrek, kornea, kemik iliği
17	Karadeniz Teknik Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi, Trabzon	Kemik İliği
18	Selçuk Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi, Konya	Böbrek
19	Genel Kurmay Başkanlığı Gülhane Askeri Tıp Akademisi Komutanlığı, Ankara	Kalp, karaciğer,böbrek, kornea, kemik iliği
20	SSK Ankara İhtisas Hastanesi, Ankara	Böbrek
21	SSK Tepecik Eğitim Hastanesi, İzmir	Böbrek, kornea, kemik iliği (pediatrik)
22	SSK İzmir Eğitim Hastanesi, İzmir	Böbrek, kornea,kemik iliği
23	Ankara Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Ankara	Kornea
24	Ankara Numune Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Ankara	Kornea, kemik iliği
25	Türkiye Yüksek İhtisas Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Ankara	Kalp, karaciğer,böbrek
26	Haydarpaşa Numune Eğitim ve Araştırma Hastanesi, İstanbul	Karaciğer, böbrek, kornea
27	Dr. Lütfi Kırdar Kartal Eğitim ve Araştırma Hastanesi, İstanbul	Kornea
28	Koşuyolu Kalp Damar Cerrahisi Hastanesi, İstanbul	Kalp
29	Prof.Dr. N. Reşat Belger Beyoğlu Eğitim ve Araştırma Hastanesi, İstanbul	Kornea

7-6887

SORU 3: Son iki yıl içinde kronik böbrek yetmezliği teşhisi konulan hasta sayısı ne kadardır? Türkiye genelinde geçmiş yıllara göre son iki yılda bir artış var mıdır? Varsa geçmiş yıllara oranla artış ne kadardır? Bir seanslık muayene ücreti ne kadardır?

CEVAP 3: Türkiye genelinde kronik böbrek yetmezlikli hasta sayısı 2000 yılında 19609, 2001 yılında 23471'dir.

Türkiye genelinde hasta sayısında son iki yılda önceki yıllara göre aşırı oranda artış görülmemiştir.

Resmi sağlık kurum ve kuruluşlarında uygulanmak üzere, 2002 Mali Yılı Bütçe Uygulama Talimatı'nda belirtilen muayene ve tedavi ücretleri aşağıdaki gibidir:

-Muayene ücreti 4 400 000 TL,
-Hemodializ (asetatlı) (malzeme hariç) 40 000 000 TL,
-Hemodializ (bikarbonatlı) (malzeme hariç) 45 000 000 TL,
-Periton dializi 40 000 000 TL'dır.

SORU 4: Trabzon'da böbrek yetmezliği teşhisi konulan hasta sayısında artış olduğu söylenmektedir. Böyle bir artış varsa, bu artışın sebepleri nelerdir? Bu konuda bir çalışmanız var mı? Çözüm olarak ne düşünüyorsunuz?

CEVAP 4: Trabzon'da 2000 yılında 240, 2001 yılında 254 hastaya kronik böbrek yetmezliği tanısı konulmuştur.

Trabzon'da hasta sayısında son iki yılda önceki yıllara göre aşırı oranda artış görülmemiştir.

Trabzon'da şu anda Numune Hastanesi, Sürmene Devlet Hastanesi, K.T.Ü. Tıp Fakültesi Hastanesi, Trabzon SSK Hastanesi ve Özel Karadeniz Hastanesi'nde birer dializ merkezi bulunmaktadır. Bu merkezler toplam 59 cihazla 254 hastaya hizmet vermektedir.